ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΚΤΩΝ (ΣΕΠΟΧ)

sepox1981@sepox.gr

Πατησίων 42, 10682 κτήριο Γκίνη ΕΠΜ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΦΟΡΕΑ ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Συζήτηση με τη συμμετοχή των φορέων της 20/4/2018

Εκπρόσωπος ΣΕΠΟΧ Δρ. Άννα Νικολάου

Τις τελευταίες δεκαετίες διεθνώς οι πόλεις διογκώνονται και αντιμετωπίζουν σύνθετα προβλήματα κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. Στην Ελλάδα μάλιστα τα προβλήματα αυτά οξύνονται ιδιαίτερα με την οικονομική κρίση. Αποτελεί κοινή διαπίστωση δε ότι σε καμία περίπτωση δεν αρκούν οι τεχνικές λύσεις για την αντιμετώπιση τους.

Από την εισηγητική έκθεση δεν προκύπτει και δεν τεκμηριώνεται το επείγον του χαρακτήρα του νομοσχεδίου. Δηλαδή δεν φαίνεται να υπάρχει κάποιος σοβαρός λόγος για παρέκκλιση από τις νόμιμα προβλεπόμενες διαδικασίες σχεδιασμού και υλοποίησης έργων ανάπλασης, η να υπάρχει κάποιο σημαντικό χρηματοδοτικό μέσο προς άμεση διάθεση για τους σκοπούς του προς ίδρυση φορέα.

Σημειώνεται ότι ήδη εκκρεμούν χωρικές ρυθμίσεις, που δεν έχουν νομοθετηθεί εδώ και καιρό και για τις οποίες η Ελλάδα οφείλει να πληρώνει πρόστιμα, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση της ενσωμάτωσης της κοινοτικής Οδηγίας για τον Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό, που αποτελεί μείζον θέμα αναπτυξιακής και γεωπολιτικής σημασίας για τη χώρα.

Ο Σύλλογος Ελλήνων Πολεοδόμων και Χωροτακτών, ως ο πλέον αρμόδιος επιστημονικός και επαγγελματικός σύλλογος για τα θέματα των αναπλάσεων έχει ως πάγια θέση του, ότι τα προγράμματα αναπλάσεων βασιζόμενα στον κατάλληλο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό πρέπει να υλοποιούνται κατά προτεραιότητα από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Χωρίς τη συμμετοχή, τη συναίνεση και τον έλεγχο των τοπικών κοινωνιών η πείρα έχει δείξει ότι συνήθως αποτυγχάνουν. Σύμφωνα δε και με την διεθνή εμπειρία και πρακτική το καταλληλότερο επίπεδο σχεδιασμού και υλοποίησης αστικών αναπλάσεων είναι οι ΟΤΑ.

Την Τοπική Αυτοδιοίκηση βεβαίως πρέπει να υποστηρίζει θεσμικά και χρηματοδοτικά το πλέον αρμόδιο υπουργείο, το οποίο σύμφωνα και με τους πρόσφατους οργανισμούς λειτουργίας και οργανογράμματα των Υπουργείων είναι το ΥΠΕΝ.

Τα θέματα αναπλάσεων μπορούν να υλοποιούνται κατά προτεραιότητα με τη συνεργασία κεντρικών υπηρεσιών και ΟΤΑ χρησιμοποιώντας στοχευμένα τα χρηματοδοτικά εργαλεία, που διατίθενται τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Σημειώνεται εν προκειμένω μάλιστα ότι η Περιφέρεια Αττικής διαθέτει σημαντικές σχετικές χρηματοδοτικές δυνατότητες.

Οι αστικές αναπλάσεις δεν είναι αμιγώς κατασκευαστικά έργα υποδομής, αλλά είναι σύνθετα πολεοδομικά έργα, που προϋποθέτουν μελέτες και προγράμματα δράσης, απαιτούν θεσμικές ρυθμίσεις, μέτρα πολιτικής και συντονισμό του χωρικού, πολεοδομικού, αρχιτεκτονικού και συγκοινωνιακού σχεδιασμού.

Με αυτά δεδομένα ο ΣΕΠΟΧ διατηρεί σοβαρές επιφυλάξεις αν ο υπό σύσταση φορέας θα είναι αποτελεσματικός ως προς τον χρόνο υλοποίησης των σχετικών έργων.

Πάγια θέση του ΣΕΠΟΧ είναι επίσης η αποφυγή δημιουργίας νέων διοικητικών δομών, διασπάθισης δηλαδή δημόσιων πόρων και προσωπικού, όταν είναι δεδομένες οι αρμοδιότητες και όπως προαναφέρθηκε το κεντρικό κράτος και οι περιφέρειες μαζί με τους ΟΤΑ μπορούν να υλοποιήσουν τέτοια προγράμματα.

Ας διδαχθούμε από το παρελθόν, που φορείς με παρεμφερές αντικείμενο λειτούργησαν επί πολλά χρόνια με εξαιρετικά δυσανάλογο κόστος σε σχέση με το παραχθέν έργο τους.

Το εύρος των δυνατοτήτων ενεργειών και αρμοδιοτήτων του φορέα όπως αναφέρονται στην παράγραφο 2 και 4δ του άρθρου 2 είναι υπερβολικό και μπορεί να δημιουργήσει συγκρούσεις αρμοδιοτήτων και καθυστερήσεις.

Επιπλέον, είναι εξαιρετικά μακροπρόθεσμος ο χρονικός ορίζοντας λειτουργίας 30 ετών του φορέα. Απορίας άξιο είναι μάλιστα η συμμετοχή επί 30ετία του πρόεδρου του Νοσοκομείου Άγιος Σάββας στο Διοικητικό Συμβούλιο του φορέα, για την ανάπλαση στην Λεωφόρο Αλεξάνδρας !

Τέλος, για την σύσταση η μη ενός φορέα, όπως ο υπό ίδρυση, ο ΣΕΠΟΧ θεωρεί ότι θα έπρεπε να έχει προηγηθεί ένας ευρύτατος διάλογος για την αναγκαιότητα και τον χαρακτήρα του, τουλάχιστον με τους κατ εξοχήν αρμόδιους φορείς δηλαδή ΟΤΑ, Περιφέρειες, ΥΠΕΝ, δεδομένων των κρίσιμων προβλημάτων, που πρέπει να επιλυθούν άμεσα, συντονισμένα και αποτελεσματικά με στόχο το κοινό συμφέρον.